

Pripomienky

Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave k návrhu akreditačných štandardov (SAAVŠ)

Vychádzajme z predpokladu, že primárnym cieľom SAAVŠ bolo zadefinovať koncepciu hodnotenia kvality vysokých škôl a následne dospieť k ich istej diferenciacii. Podľa nášho názoru, však istá nejednoznačnosť a adaptabilita jednotlivých metrík v terajšom znení (pri nespochybniteľnom dobrom úmysle predkladateľov) môžu spôsobiť, že tento cieľ sa nepodarí dosiahnuť. V ďalšej časti dokumentu uvádzame pripomienky, ktoré by najmä spresnením niektorých štandardov mohli k tomuto cieľu prispieť

Koncepčné pripomienky:

V kap. III

Materiál neobsahuje obmedzenie rozsahu pracovného úväzku garantov, čo môže opätovne viesť ku špekulatívnej podpore rozmanitých nadbytočných vysokoškolských inštitúcií. V tomto zmysle by bolo vhodné presne stanoviť sumárny strop pracovných úväzkov na vysokých školách v diapazóne štátov Európskej únie (nielen SR). Súčasne navrhujeme formulačne jasné obmedzenie, aby garant mohol garantovať iba jeden doktorandský študijný program.

Účinok stropu pracovných úväzkov by bol ešte vyšší, ak by sa vzťahoval aj na všetky osoby jadra personálneho zabezpečenia.

Kap. V Štandard 5.2:

K štandardom pre študijné programy je jednoznačne potrebné vydať avizovanú Metodiku hodnotenia tvorivých činností tak, aby bolo zabezpečené objektívne nastavenie jednotlivých úrovní kvality tvorivej činnosti (napr. špičková medzinárodná kvalita), a to vo vzťahu ku všetkým 41 odborom (aj jednotlivo).

Kap. VI – Štandardy pre habilitačné a inauguračné konanie

Snahou AA VŠ je dosiahnuť čo najvyššiu úroveň kvality na našich vysokých školách. V tomto ohľade bude hrať personálne zabezpečenie habilitačných a inauguračných konaní (HaIK) najvýznamnejšiu úlohu. Považujeme za kľúčové, aby sa od jadra personálneho zabezpečenia HaIK vyžadovala vyššia kvalitatívna úroveň. Preto navrhujeme doplniť Štandard HI5 o vetu:

Aspoň jeden (poznámka - uprednostnili by sme dvaja) člen jadra dvojnásobne prekračuje plnenie podmienok pre získanie vedecko-pedagogického alebo umelecko-pedagogického titulu profesor uvedených v špeciálnej časti prílohy.

Príloha:

Všeobecná poznámka: pojem „renomovaná databáza“ zvädza k voluntarizmu a špekulatívnosti. Umožňuje zavádzanie neobjektívnych prvkov do scientometrickej evaluácie. Navrhujeme akceptovať výlučne databázu Web of Science (príp. SCOPUS) so svojimi impaktovanými publikáciami a SCI citáciami. Všetky ostatné databázy uvoľňujú invenciu pri špekulatívnom obchádzaní dôrazu na kvalitu. Na jednej strane síce možno akceptovať zrušenie pôvodne pertraktovaných „publikácií kategórie A“, ale absolútna liberalizácia tejto oblasti na „niekoľko publikácií v renomovaných databázach“ pôsobí pri zabezpečovaní kvality kontraproduktívne. Rovnako vágne pôsobí voľný a subjektívny pojem „renomovaného vydavateľstva štandardne vydávajúceho vedeckú literatúru“, ktorý umožňuje orientovať sa aj na špekulatívne vydavateľstvá (vrátane predátorských).

O minimálnych scientometrických predispozíciách uchádzača o habilitačné alebo inauguračné konanie možno diskutovať, avšak minimálne požiadavky na profesora by nemali byť jednoduchým dvojnásobkom minimálnych požiadaviek na docenta. Kritéria sú v tejto podobe až príliš všeobecné (niekedy až frázovité) a bez aspoň minimálnej kvantifikácie viacerých pojmov (napr. „niekoľko“, „účasť na vedení projektu“, atď.) strácajú svoje primárne poslanie zadefinovať minimálne požiadavky.

V súvislosti s pripomienkovaním samotného materiálu navrhujeme taktiež:

V kap. VIII vypustiť odsek c) – „účasť na vedení“ je pojem, ktorý by sa mohol vysvetľovať a dokazovať veľmi nejednoznačne. Podstatné sú vedecké výsledky, ktoré boli dosiahnuté či už riešením projektov, alebo inak.

Podobne v kap. IX navrhujeme zrušiť ods. d) ako minimálnu požiadavku, ktorá môže viesť ku zbytočnej atomizácii projektov, prípadne k účelovým personálnym manipuláciám. Ak by mala takáto podmienka zostať, navrhujeme ako alternatívu mať vedeckú hodnosť DrSc.

Formálne pripomienky:

strana 6. (a relevantné prílohy)

Chýba definícia pojmov autocitácia a semiautocitácia. Táto pripomienka koketuje s potrebou definícií viacerých relevantných pojmov materiálu.

strana 24:

Povinnosť personálneho zabezpečenia ŠP5.1: bod c) je síce prísny, je však nutné zabrániť možnosti horizontálnej násobnej garancie v prípade doktorandského štúdia.

Strana 25

Štandard ŠP 5.1, písmeno c) vo vete „Pri 3. stupni štúdia sú požadovaní medzi 5 osobami jadra aspoň dve, ktoré sú vo funkcii profesora a ďalšie osoby sú aspoň vo funkcii docenta“

umožňuje situáciu úplnej absencie osobnosti s titulom profesor, čo je pri 3. stupni štúdia neprípustné.

strana 38 Príloha A

V odseku b) chýba minimálny počet rokov pedagogického pôsobenia na VŠ. Táto pripomienka sa dotýka habilitačného i inauguračného konania.

V Bratislave 17. novembra 2019

Peter Fedor, dekan PriF UK